

HANGOK

CSEND

Valahol olvasta, hogy a teljes értékű fogmosás legalább öt percig tart. Leccsatolja a karórát, s a tükör előtti üvegpolcra helyezi, a borotvatál elé. Krémet nyom a zöld fogkefére. Megvárja, míg a másodpercmutató kerek számhoz ér, aztán csutakolni kezdi a fogát. Mintha sípszóval indították volna. Fél szemmel követi a mutató sétáját. Egyszer sem ér körül, a keféről már elfogyott a krém. Ösztönösen mártogatta a zuhogó csap alá, mint rendszeren. Lám, lám — feddi magát — ennyi ideig szoktam csak mosni. Milyen helytelen! Újabb fehér kígyót présel a nedves kefére. Hevesen dolgozik tovább.

Egyik foga sajogni kezd.

Megáll. Nyelvével tapogatja.

A bal alsó ötös. Igen. Tegnapelőtt az ebédnél is észrevettem. Ez érzékeny. De mondtam annak a hentesnek...! Azt mondta, megszokom.

Negyedszer fordul a lusta mutató.

Szájürege olyan hideg már, mint egy barlang. Még egy perc! Még fél! No, végre!

Menekül a fürdőszobából.

A kis, tranzistoros rádiót az éjjeliszekrényre állítja, majd cseppet lehalkítja. Leveti a köntöst. Ruhafára akasztja, s a szekrénybe teszi. Felemeli a vekkert, húz rajta néhányat, aztán berakja a szekrény egyik fiókjába. Becsukja.

Csak teljes csendben tud aludni. Nem akar figyelni az óra buta, egyhangú ketyegésére. Tavaly, élüzem-avatáskor ivott néhány kortyocskát, mert a főnök erőltette. Ettől megeredt a nyelve, s egy-két kolléga előtt elmesélte különös szokását. Kemenes akkorát röhögött, hogy leöntötte borral Faragó zakóját. — Marha jó! — csapdosta a térdét. — Akkor minek neked a veker? Hogy legyen mit szekrénybe csukni? Úgy látszik, Karinthy mégsem hiába találta fel a veker-szordínót. De örülne, ha tudná, hogy alkalmazzák a gyakorlatban...!

Még ma is elpirul, ha eszébe jut.

A felvillanó olvasólámpa fénykörébe helyezi a pohár vizet. Ritkán kell éjszaka, de úgy megszokta már. Nem is tudna elaludni, ha nem csillogna ott kis szekrényén az apró szívárvány. Széttéekint a szobán. Tekintete végigtapogatja, szinte meghimbálja a tárgyakat. Nem eshet le, nem dőlhet el egy sem? Nem üthet zajt? A szekrényajtó sem nyílhat ki? Minden rendben.

Ovatosan bújjik a paplan alá. Kinyújtózik. Most figyel csak a zenére.

— Haydn. Álmosító — nyúl a kapcsológomb után. Reccsenve szökik el a muzsika. Egy hang marad még a szobában: a villanykapcsoló ruganyos kattánása. Aztán egy halk suhanás, amint karját visszahúzza.

Csend lesz.

Mély és fülzsibbasztó.

Szinte hallani a zsongását. Szétdobott karokkal élvezi, mint dúsgazdag basa a süppedő bársonyt. Lebeg a puha csendben, míg le nem csúszik az álom pincéjébe...

DETONÁCIÓ

Dobban.

Csattan.

Süvít.

Villan.

S mindez csupán egy szempillantás alatt.

— *Mi lehetett? A kémény... láttam a múltkor... lazán álltak a téglák. De nem... mégsem... hiszen... Földrengés? Miért ne lehetne nálunk is? De... vulkánkitöréssel együtt? Honnan jött a fény? A szomszéd házban robbant valami? Talán a gáz? Mesélik, hogy a gyerekek szokták kezelni. Még mondtam is: egyszer majd levegőbe röpítik a házat! De nem... mégsem lehet...*

Ellenben olyanról is hallottam, hogy felrobbant valahol a televízió. Nagyon robbant! Ez a marha Kemenes képes szétverni azt is. A rádiót már kidobta egyszer, mert elvesztettünk valami meccset. Nem tudom, nincs most is...? Nem... nem hiszem.

És a süvítés? Mintha meteor húzott volna el az ablak előtt. Meteor? Miket nem képzelek! Eszelős vagyok! Meteor! Ugyan!

Akkor mi volt?

Csak... csak nem?...

Felugrik.

A redőny csikjai közt nem virít semmi fény.

Sötét van kint.

Idegesen kapkod a villanykapcsoló után.

Nyomkodja, rázza.

Nem gyullad...

PÁRBESZÉD

Mit mondtam? Itt van! Beteljesedett a jóslat!

Nem, nem lehet! Valami más lehetett!

Ugyan, mi? Talán egy autó kapott defektet? Vagy léggömböt pukkantottak a gyerekek? Ugyan! Ilyesmitől nem alszik el a villany!

Nem lehet! Ne kínozz! Mondtam már, hogy ilyen váratlanul nem lehet. Ahhoz szikrázó feszültség kell. De ilyen nincs. Hallgattam a híreket. Semmi különös nem volt. Tüntetés, sztrájk, ötös ikrek. Más semmi. Semmi! Érted?

Na és? Nem hallottál az örült rakétásról? El akart engedni egyet a múlt nyáron. Úgy fogták le a kezét. Hátha most elkéstek?

Nem! Ez örültség! Nem lehet!

Dehogynem! Gondolkozz!...

Várj! Itt a rádió! Az mondaná, ha lenne valami. Bekapcsolom. Tranzisztoros. Elemmel működik. Ennek nem kell hálózati áram. Várj csak! Megkeresem a gombot. Egy csavarás! Azonnal mondja. Figyeld csak! Figyeld! Haydn-muzsika...

Hahaha! Ez a recsegés? Ez? Az adó már leégett! A torony bögrényi folyadékká olvadt, aztán vörös párában felszállt, mint a rezsón felejtett teavíz. Nincs tovább! Haydn nem álmosít többé. Még annyi idő sem maradt, hogy egy rendkívüli közleményt beolvassanak. Megmondtam! A hangversenyte-rem finom hamuként lebeg a levegőben. Azt sem lehet megállapítani...

Hallgass! Csendet!

Várj még! Eljön a csend is. Hosszú léptekkel settenkedik már feléd. Nem érzed? Már zsibbadnak ijedségtől feszes izmaid. Nem érzed a forróságot a tarkódon, s a lüktetést a füled mellett? Még mindig nem hiszed? Látod a levegőben a lila karikákat? Ezek az első jelek! Emlékszel még arra a könyvre? Így írta. Ugye? No, kelj fel, ha bírsz! Nincs erőd?

Ne kínozz! Szenvedek! Félek!

Mitől? Mit vesz el tőled? Egy rongy életet, amely nem ér többet, mint hivatali fiókjában a fényesre kopott, redves könyökvédő. S ezt a rakomány kacsatot, amit odűdiba összehordtál, mint a patkány. Egyedül vagy, senki nem hiányol majd. Magad pusztulsz el...

Nem!

De igen! Érzed már a behatoló égett szagot? Olvadnak a háztetők, a fák, a betonút. A kirakatokban köddé válnak divatos ruháitok, szétfolynak a televíziók, motorok, transzformátorok. Az okos ember okos gépei! De jön az okos pokol! Vívjatok meg vele! Egymással már nem kell. Nosza, csukd a szekrénybe ezt is! Nem bírsz vele? Pedig mindent legyőztél már: bölényt, villámot, gravitációt. Győzd le most agyadszülte perzselő kölykedet! Parancsold vissza palackjába az örült szellemet!...

Te vagy az örült szellem! Megölsz!

Nem én öllek meg. Itt kopogtat ablakodon az illetékes. Ezerfokos lehelete perzseli már az ablakfát. Még néhány pillanat! Ellillannak a simára gyalt keretek, pitykegombbá zsugorodik a rézkilincs, s összeolvad az üveg, mint tavaszi naptól a nyurga jégcsap.

Tavaszi nap! Jégcsap!

Jó lenne még egyszer látni, ugye? Talán meg is néznéd, mint szopja el a sikos jégcsapot? Eddig nem érdekelt. Cipőd orrát nézted, s előtte a járda köveit. Beomlottak már! Helyükön még a föld is fehérre égett.

Hagyd végre! Hagyd!

Végigvárom kínlódásodat. Túl könnyű lenne nélkülem. Még azt sem mondtad el, mit sajnálsz itthagyni. Mi fáj legjobban? Talán a madarak? Azokat legalább észrevetted. Télen etetőt raktál az ablakba, magot és avas szalonnát raktál ki nekik. Őket sajnálsz? Vagy csak magadat?

Ne vallass! Különbem sem tudod, mi jelent az embernek örömet. Csak vicsorogsz, rémítgetsz. Azt hiszed, van a világon egyetlen ember, aki választani tudna? Senki nem tudna választani! A madarak? Azok is. De ugyanígy vágyom látni még egyszer fát, füvet, virágot, lepkét, méhet, hernyót. Szeretnék az autóbuzson tolongani. Szívesen civakodnék azzal a dagadt úrral, akivel a múlt héten kis híján megtéptük egymást, mert tolakodás közben lesodorta a kalapomat. Nevezz ki, de elmondom! Igen, még a könyökvédőmet is vágyom látni, pedig undorodom tőle, amikor munka után begyűröm a bal oldali fiókba. Gyűlölöm, mert rabszolgaságom jelvényét látom benne. Egy életre az íróasztal lábához láncolt. Gyűlölöm! Most mégis szeretném

előhúzni, kisimogatni s az arcomhoz szorítani! Megcsókolni! Azt sem bánám, ha napi tizenöt órát kellene benne robotolni...

Még tízezer éve megkövült őseink életmódját is vállalnám. Szívesen csiholnék tüzet naponta egy nyirkos barlang fenekén. Dideregnék kérges állatbőrben, virrasztanék a titokzatos dzsungelben, lihegnék tikkadtan a sivatag izzó homokján, csak élni hagyna. Élni!

Hahaha! Gondoltad volna meg előbb! És különben is...

SZIGNÁL

Halk pattanás a sisterső rádióban. Még egy, aztán újabb kettő. Meleg zúgás.

Ünnepélyes-vidám klarinéthangon csendül fel a szignál.

Bársonyos női hang:

— Kedves hallgatóink! Műsorunk az adóállomás felett átvonuló zivatar miatt szünetelt. Folytatjuk hangversenyünket. Következik: Haydn Évszakok című oratóriumának...

MUZSIKA

Halk morgás.

Puha petyegés az ablaküvegen.

Esőcseppek!

A rádióhoz lép. Felerősíti. A hangok ujjongó hullámzással csapódnak a falakhoz. Rezonálnak a kicsiny szoba apró tárgyai. Csilingel a szekrénykén a pohár, peng az asztalon a fakó tálca, s zümmögnek a fehér papírlapok.

Szárnyal a muzsika. Egy-egy recsenés jelzi még a tovahaladó természeti tűzijáték útját.

Az ablakhoz siet. Kitarja a széles szárnyakat, felhúzza a redőnyt.

Apró villám csillan a nyugati égbolton.

Sűrűsödnek a cseppek.

Fürge szél csapja arcába a langyos, sikos vizet.

— Ideért — sóhajtja.

Fejét előrenyújtja. A haja is nedves már Tarkóján kis patakká gyűlnek össze a cseppek, majd sietve lefutnak a nyakába...

BUDAI BALOGH SÁNDOR

AZ ÖREGASSZONY ÉS A KISFIÚ

Az öregasszony becsukta maga mögött a szobaajtót, és az asztalhoz ment. Ott leült egy székre, gyorsan levetette a cipőjét, és harisnyában visszasurrant az ajtóhoz. Hallgatózott.

Ica nagy csörömpöléssel mosogatott a konyhában. Az öregasszony tudta, hogy az ott kint ómiatta zörög olyan eszeveszetten. Hogy bosszankodjék, hogy ne legyen nyugta. Minden este így csinálja. Szeretné innen elüldözni. De az öregasszony most nem sokat törődött a zajjal. Figyelt. Fülét az ajtóra tapasztva, behunytt szemmel, hogy jobban halljon. Várakozva, feszülten figyelt. Egy pillanatig mérgesen nézett az éjjeliszekrényen egyhangúan ketyegő ébresztőórára, majd tenyerét a szoba felé nyíló fülére nyomta, nehogy elmulassza a szavakat, amelyeket annyira várt.

— Józsika, gyere gyorsan, már fél hét. Na mássz már be a lavórba... De koszos vagy, szent ég!